

Motion till riksdagen 2025/26:224

av Björn Tidland (SD)

Förbud mot tillverkning och försäljning av röktobak i Sverige

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbjuda tillverkning och försäljning av röktobak i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Rökning ökar risken för många sjukdomar, bland annat flertalet cancersjukdomar, hjärt-kärlsjukdom och diabetes. Varje år dör ungefär 12 000 människor i Sverige till följd av rökningens konsekvenser. Samtidigt insjuknar runt 100 000 människor i landet i rökrelaterade sjukdomar. Rökning kostar dessutom samhället cirka 30 miljarder kronor årligen enligt Cancerfonden. Dessa pengar skulle istället kunna användas till att förbättra folkhälsan i Sverige.

Blir vi kvitt detta gissel kommer det personliga lidandet minska kraftigt samtidigt som sjukvården får minskade kostnader för behandling av lungcancer och andra tobaksrelaterade sjukdomar.

Tobacco Endgame – Rökfritt Sverige 2025 är ett opinionsbildningsprojekt. Det syftar till att inom de närmaste åren få till stånd ett politiskt beslut om ett årtal då rökningen ska vara starkt reducerad och inte längre utgöra ett dominerande folkhälsoproblem.

Målet kan nås genom att Sverige på allvar och fortlöpande genomför den breda strategi som Världshälsoorganisationens tobakskonvention anvisar – och som Sverige anslutit sig till redan 2005. Projektet har dock inte som mål att förbjuda tillverkning, försäljning, innehav eller användning av tobak.

Enligt Folkhälsomyndigheten är det fortfarande många som röker i Sverige, även elever i grundskolan. Trots att försäljning av tobak endast är tillåten till personer över 18 år så är rökning vanligt förekommande bland ungdomar. Många av dessa ungdomar

kommer att ha ett livslångt beroende som i många fall innebär en för tidig död i lungcancer.

På senare tid har bruket av e-cigarett ökat lavinartat. Förslaget om förbud gäller inte dessa cigaretter. Inte heller snus omfattas av förbudsförslaget. Skulle det i framtiden komma fram starka bevis om att cancer kan relateras till dessa produkter kan det bli aktuellt att se över ett förbud.

Det är politikernas ansvar att värna om befolkningens hälsa, och formerna för ett totalförbud för tillverkning och försäljning av röktaobak bör därför utredas.

Björn Tidland (SD)